

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΦΕΒΡΩΝΙΑ ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ

Βουλευτής Λακωνίας - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ κ.κ. ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ:

1.- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

2.- ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Θέμα : «Επέκταση ακατάσχετου στις κοινοτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις και αποτροπή συμψηφισμού επιστροφών ΦΠΑ με φόρο εισοδήματος αγροτών»

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξαιρούνται από την κατάσχεση στα χέρια τρίτου –μεταξύ άλλων- και οι μισθοί, οι συντάξεις και οι ασφαλιστικές παροχές (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, άρθρο 982 παρ. 2 περ. δ).

Από τη στιγμή που οι παροχές αυτές κατατεθούν στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων τους, δεν μετατρέπονται σε κοινές χρηματικές απαιτήσεις, αλλά παραμένουν ακατάσχετες, με την προϋπόθεση αφενός ότι τα ποσά που έχουν κατατεθεί δεν υπερβαίνουν τον ένα μισθό, τη μία σύνταξη και τη μία ασφαλιστική παροχή και αφετέρου ότι η ανάληψή τους από τους δικαιούχους τους θα γίνει το αργότερο την επόμενη ημέρα της καταβολής τους (ΚΠολΔ 982 παρ. 3, όπως έχει τροποποιηθεί με το Ν. 3714/2008).

Ειδικά όσον αφορά τις οφειλές προς το Δημόσιο, δεν εφαρμόζεται η ως άνω ρύθμιση, όπως ρητά ορίζεται στην εισηγητική έκθεση του Ν. 4254/2014. Για τις οφειλές αυτές έχει εφαρμογή το άρθρο 31 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ), όπου προβλέπεται ότι εξαιρούνται της κατάσχεσης στα χέρια τρίτου οι μισθοί, συντάξεις και ασφαλιστικά βοηθήματα που καταβάλλονται περιοδικά, εφόσον το ποσό αυτό είναι μικρότερο των 1.500 ευρώ, ενώ στις περιπτώσεις που υπερβαίνουν το ποσό αυτό, επιτρέπεται η κατάσχεση μέχρι του ¼, εις τρόπον ώστε το ποσό που απομένει να μην υπολείπεται των 1.500 ευρώ (ΚΕΔΕ, άρθρο 31, όπως έχει τροποποιηθεί με το Ν. 4254/2014). Επιπλέον προβλέπεται ως ακατάσχετο το ½ των εφάπαξ βοηθημάτων που καταβάλλονται στους δικαιούχους από τους ασφαλιστικούς φορείς, λόγω συνταξιοδότησης.

Από τη στιγμή που οι παροχές αυτές κατατεθούν στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων τους, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, σύμφωνα με την οποία ισχύει το ακατάσχετο των καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα μέχρι του ποσού των 1.500 ευρώ για κάθε ένα πρόσωπο και σε ένα πιστωτικό ίδρυμα, ενώ εφόσον υπάρχει λογαριασμός καταβολής μισθών, συντάξεων και περιοδικών ασφαλιστικών παροχών, τότε ισχύει το ακατάσχετο αποκλειστικά για τον συγκεκριμένο λογαριασμό.

Το πνεύμα δηλαδή του νομοθέτη είναι η προστασία των μέσων βιοπορισμού κάθε ανθρώπου, όπως αυτή προσδιορίζεται στο άρθρο 5 του Συντάγματος, αλλά και σε πληθώρα διατάξεων του ιδιωτικού δικαίου.

Ενώ, όμως, παρέχεται η εν λόγω προστασία σε μισθούς, συντάξεις και ασφαλιστικές παροχές, η προστασία που παρέχεται σε κοινοτικές επιδοτήσεις και ενισχύσεις μόνο ως ανεπαρκέστατη μπορεί να χαρακτηριστεί.

Συγκεκριμένα, ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας προβλέπει ότι εξαιρούνται από την κατάσχεση οι κάθε είδους κοινοτικές ενισχύσεις ή επιδοτήσεις στα χέρια του ΟΠΕΚΕΠΕ, ως τρίτου, μέχρι την κατάθεσή τους στον τραπεζικό λογαριασμό των δικαιούχων ή τη με άλλο τρόπο καταβολή τους σε αυτούς (ΚΠολΔ 982 παρ. 2 περ. ε).

Από τη στιγμή, συνεπώς, που οι ενισχύσεις και επιδοτήσεις αυτές κατατεθούν στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων τους, επιτρέπεται άμεσα η κατάσχεσή τους, χωρίς να μεσολαβεί η προστασία του χρονικού διαστήματος της επόμενης ημέρας από την καταβολή, όπως συμβαίνει με μισθούς, συντάξεις και ασφαλιστικές παροχές.

Ειδικά, όσον αφορά τις οφειλές προς το Δημόσιο, παρέχεται η προστασία της παρ. 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ, που έγκειται στο ακατάσχετο των επιδοτήσεων και ενισχύσεων μέχρι του ποσού των 1.500 ευρώ, εφόσον ο τραπεζικός λογαριασμός στον οποίο κατατίθενται έχει γνωστοποιηθεί στη φορολογική διοίκηση ως ακατάσχετος και εφόσον –επιπλέον– ο δικαιούχος αγροτοκτηνοτρόφος δεν διαθέτει λογαριασμό κατάθεσης των προβλεπόμενων περιοδικών παροχών, γιατί στην περίπτωση αυτή γνωστοποιείται ως ακατάσχετος αποκλειστικά και μόνο ο συγκεκριμένος λογαριασμός.

Εν προκειμένω δηλαδή ο νομοθέτης παραγνωρίζει ότι οι κοινοτικές επιδοτήσεις και ενισχύσεις καταβάλλονται στους αγροτοκτηνοτρόφους, ώστε να προμηθευτούν όλα τα απαιτούμενα εφόδια για την επόμενη καλλιεργητική και κτηνοτροφική περίοδο, να αποκαταστήσουν τις εισοδηματικές απώλειες, καθώς και τις ζημιές που έχει τυχόν υποστεί η παραγωγή τους, να στηρίξουν και να αναπτύξουν τις εκμεταλλεύσεις και τις καλλιέργειές τους, να αντισταθμίσουν τα προβλήματα που τους δημιουργούν τα μόνιμα φυσικά μειονεκτήματα των μειονεκτικών περιοχών και γενικώς να προβούν σε όλες τις πράξεις που θα εξασφαλίσουν τη συνέχιση της λειτουργίας της δραστηριότητάς τους.

Επομένως, η στέρηση τέτοιων ενισχύσεων συνεπάγεται για τη συντριπτική πλειονότητα των δικαιούχων τους και στέρηση της δυνατότητας να συνεχίσουν την άσκηση της βιοποριστικής τους δράσης.

Σημειωτέον ότι οι ενισχύσεις και επιδοτήσεις των αγροτοκτηνοτρόφων προστατεύονται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία στο ακέραιο (Κανονισμός 1290/2005 άρθρο 11). Όπως άλλωστε, είχε διατυπωθεί αρμοδίως και από τον Επίτροπο Γεωργίας, οι ενισχύσεις αυτές είναι ενισχύσεις για τους γεωργούς. Δεν είναι ενισχύσεις για τον οποιονδήποτε δημόσιο φορέα, είτε συλλέγει φόρους είτε συλλέγει οποιοδήποτε άλλο χρέος των αγροτών.

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι η πολυπλοκότητα και η -εξ αυτού του λόγου- ασάφεια του νομοθετικού πλαισίου περί ακατάσχετων απαιτήσεων, έχει ως αποτέλεσμα την άσκηση καταχρηστικών συμπεριφορών σε βάρος των αγροτοκτηνοτρόφων.

Καταχρηστικότητα, όμως, ενέχει και η τακτική της φορολογικής διοίκησης να συμψηφίζει τα ποσά της επιστροφής του ΦΠΑ στους δικαιούχους αγρότες, με το σύνολο του οφειλόμενου από αυτούς φόρου εισοδήματος για το τρέχον οικονομικό έτος. Πέραν του μη ληξιπρόθεσμου χαρακτήρα του συνόλου του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος για την παρελθούσα χρήση, αλλά και πέραν της κρίσης περί συνταγματικότητας της διάταξης που επιτρέπει τον συμψηφισμό μη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων του Δημοσίου, η εν λόγω τακτική παραγνωρίζει ακόμα και τη δυνατότητα που η ίδια η φορολογική διοίκηση παρέχει σε όλους τους φορολογούμενους για καταβολή του φόρου εισοδήματος σε τρεις διμηνιαίες δόσεις μέχρι και το τέλος Νοεμβρίου τρέχοντος έτους.

Πέραν όλων των άλλων, διαταράσσεται και η ισότητα στη φορολογική μεταχείριση των πολιτών, δεδομένου ότι οι αγρότες στερούνται της δυνατότητας να καταβάλλουν το φόρο εισοδήματος σε τρεις δόσεις και συνεπώς να προγραμματίσουν, όπως οι υπόλοιποι φορολογούμενοι, τις -ιδιαίτερα αυξημένες- οικονομικές υποχρεώσεις τους προς το Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Επίσης οι αγρότες στερούνται των δικαιούμενων ποσών από την επιστροφή ΦΠΑ, κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή, τα οποία ανέμεναν, προκειμένου να καλύψουν άμεσες -ακόμα και βιοποριστικές- ανάγκες.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Προτίθενται να απλοποιήσουν -ή και να διευκρινίσουν μέσω σχετικής εγκυκλίου- το νομοθετικό πλαίσιο, που κατοχυρώνει το ακατάσχετο των απαιτήσεων, ώστε να μην προκαλούνται καταχρηστικές σε βάρος των αγροτοκτηνοτρόφων συμπεριφορές, λόγω της ασάφειας και πολυπλοκότητάς του;
2. Προτίθενται να συμπεριλάβουν τις κοινοτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις σε όλες τις σχετικές προστατευτικές διατάξεις της νομοθεσίας (τόσο του ΚΕΔΕ όσο και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ώστε να θεωρούνται ακατάσχετες, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον της επόμενης εργάσιμης ημέρας, μετά την κατάθεσή τους στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων τους;
3. Ποια άμεσα και συγκεκριμένα μέτρα προτίθενται να λάβουν, ώστε να αποτραπεί ο περαιτέρω καταχρηστικός συμψηφισμός των οφειλόμενων στους αγρότες ποσών από επιστροφή ΦΠΑ, με το σύνολο του οφειλόμενου από αυτούς φόρου εισοδήματος τρέχοντος οικονομικού έτους; Ποια άμεσα μέτρα προτίθενται να λάβουν για την αποκατάσταση της ισονομίας, σε όλες τις περιπτώσεις που έχει ήδη διενεργηθεί ο καταχρηστικός αυτός συμψηφισμός;

Αθήνα, 6 Αυγούστου 2014

Οι ερωτώντες Βουλευτές:

- 1. Πατριανάκου Φεβρωνία, Βουλευτής Λακωνίας**
- 2. Καρανάσιος Ευθύμιος, Βουλευτής Χαλκιδικής**
- 3. Κέλλας Χρήστος, Βουλευτής Λάρισας**
- 4. Κουτσογιαννακόπουλος Κωνσταντίνος, Βουλευτής Φθιώτιδας**
- 5. Κοψαχείλης Τιμολέων, Βουλευτής Γρεβενών**
- 6. Χριστογιάννης Δημήτρης, Βουλευτής Πιερίας**
- 7. Μακρή-Θεοδώρου Ελένη, Βουλευτής Φθιώτιδας**
- 8. Μάνη-Παπαδημητρίου Άννα, Βουλευτής Πιερίας**
- 9. Δήμας Χρίστος, Βουλευτής Κορινθίας**
- 10. Σκόνδρα Ασημίνα, Βουλευτής Καρδίτσας**
- 11. Πασχαλίδης Ιωάννης, Βουλευτής Καβάλας**
- 12. Μανδρέκα Ασπασία, Βουλευτής Φωκίδας**
- 13. Κουτσούμπας Ανδρέας, Βουλευτής Βοιωτίας**
- 14. Μαρίνος Ανδρέας, Βουλευτής Ηλείας**
- 15. Αντωνίου Μαρία, Βουλευτής Καστοριάς**
- 16. Κωνσταντόπουλος Γιώργος, Βουλευτής Πιερίας**
- 17. Σαμπαζιώτης Δημήτριος, Βουλευτής Μεσσηνίας**
- 18. Καράμπελας Γιάννης, Βουλευτής Βοιωτίας**
- 19. Κόλλιας Κωνσταντίνος, Βουλευτής Κορινθίας**
- 20. Αυγενάκης Ελευθέριος, Βουλευτής Ηρακλείου**
- 21. Καραμανλή Άννα, Βουλευτής Β' Αθηνών**
- 22. Κοντογιάννης Γιώργος, Βουλευτής Ηλείας**
- 23. Αραμπατζή Φωτεινή, Βουλευτής Σερρών**
- 24. Τζαμτζής Ιορδάνης, Βουλευτής Πέλλας**